

T.C.
ULAŖTIRMA BAKANLIĞI
Strateji GeliŖtirme BaŖkanlıĐı

08-03-2010

Sayı :B.11.0.SGB.0.01.00.610.01/425
Konu :Antalya Milletvekili Sayın
Hüsnü ÇÖLLÜ'nün
yazılı soru önergesi.

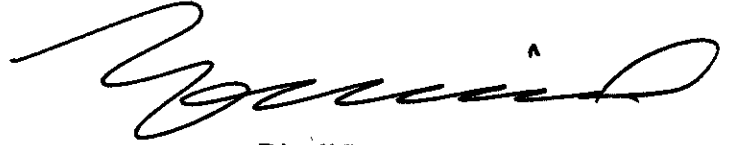
GK 46
7/10495

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŖKANLIĐINA

İlgi: TBMM BaŖkanlıĐının 10.11.2009 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-16866 sayılı yazısı.

Antalya Milletvekili Sayın Hüsnü ÇÖLLÜ'nün 7/10495 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuŖtur.

Bilgilerinize arz ederim.

Binali YILDIRIM
UlaŖtırma Bakanı

EK :

1) Cevap formu (3 Sayfa)

DAĐITIM:

TBMM BaŖkanlıĐı
BaŖbakanlık

**ANTALYA MİLLETVEKİLİ SAYIN HÜSNÜ ÇÖLLÜ'NÜN
7/10495 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVABI**

Ekonomik kriz deniz taşımacılığını da olumsuz etkilemiş, navlun ücretlerinde büyük düşüşler yaşanmıştır. Liman hizmet ücretlerini ciddi şekilde arttıran fener ve sağlık resmi ücretleri, deniz taşımacılığında önemli bir yük haline gelmiştir. Bu ücretleri 1 Mayıs 2008'te uygulanan yüzde 20'lik artış, sorunları daha da artırmış, Türk limanları cazibesini önemli ölçüde kaybetmiştir.

Bu kapsamda;

SORULAR:

1-Fener, tahlisiye ve sağlık resmi ücretleri neye göre belirlenmektedir? 2007, 2008 ve 2009 yıllarında fener ve tahlisiye ücreti ile sağlık resmi ücreti, olarak ayrı ayrı ne kadar tahsilat yapılmıştır?

2- Ekonomik krizin deniz taşımacılığı ücretlerindeki etkilerine ilişkin Bakanlığınız bir inceleme yapmış mıdır? Hangi sonuçlara ulaşılmıştır? Navlun ücretleri ile fener, tahlisiye ve sağlık resmi ücretleri arasındaki dengede bir değişim var mıdır?

3- Fener ücretlerinin, Türk limanlarının Akdeniz çanağındaki ülkelerle rekabetini sağlayacak şekilde ve bölge ülkelerindeki fiyat uygulamaları da dikkate alınarak belirlenmesi için bir çalışma yapacak mısınız? Her limanda fener ücreti alınmaması talebini dikkate alacak mısınız?

4- Sağlık Resmi ücreti, rekabet halinde olduğumuz bölge ülkelerinde nasıl uygulanmaktadır? Sağlık resmi ücretlerinin birçok ülkede, sağlık hizmeti talep edildiğinde ödendiği doğru mudur? Türkiye'de de bu yöntemle geçilmesi sağlanacak mıdır?

5- Türk limanlarına ilginin arttırılması ve deniz taşımacılığına kriz ortamında bir destek sağlanması için fener ve sağlık resmi ücretlerinde kısa vadede bir indirim yapılacak mıdır? Krizle birlikte ciddi sıkıntılar yaşayan denizcilik sektörüne nefes aldırarak adımlar atılacak mıdır?

CEVAPLAR:

Gemi sağlık resmi ücreti, 2548 sayılı Gemi Sağlık Resmi Kanunu'nun 3'üncü maddesi kapsamında Türk limanları arasında seyreden, yabancı ülke limanlarından Türk limanlarına gelen, Türk limanlarından yabancı ülke limanlarına giden veya Boğazlardan transit geçen gemilerden Dışişleri ve Maliye bakanlıklarının görüşleri alınmak suretiyle Sağlık Bakanlığınca hazırlanan ve her mali yıl başında yürürlüğe konulan tarife çerçevesinde tahsil edilmektedir. Boğazlardan transit geçen gemilerden tahsil edilecek olan sağlık resmi miktarı ise Montrö Sözleşmesi hükümlerine tabidir.

Sağlık Bakanlığı Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü'nün yıllara göre tahsil ettiği sağlık resmi miktarları aşağıda belirtilmiştir.

YIL	SERBEST SAĞLIK RESMİ
2007	77.883.211,89
2008	86.627.135,98
2009 (Kasım)	78.111.066,16

Türk Boğazlarında Fener ve Tahlisiye ücretleri Montrö Sözleşmesi'nin 29' uncu maddesinin 1' inci Lahikasına, limanlarda ise 233 Sayılı Kanun Hükmünde kararnameye dayanarak çıkartılan Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü Kuruluş Ana Statüsünün 4.1 maddesine istinaden Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü Yönetim Kurulunca onaylanan Fener ve Tahlisiye Ücretleri Tarifesine göre alınmaktadır.

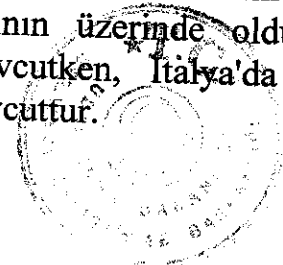
Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü'nün yıllara göre tahsil ettiği sağlık resmi miktarları aşağıda belirtilmiştir.

YIL	FENER	TAHLİSİYE
2007	91.390.792 TL.	17.448.658 TL.
2008	112.100.473 TL.	18.069.110 TL.
2009 (Ekim)	100.189.791 TL.	16.906.889 TL.

Deniz ticaretinde belirli bir yükün belirli bir yere taşınması fiyatı olarak ifade edilebilecek "navlun" kavramı, piyasaların zaman içindeki seyrinin incelenmesinde esas alınan Baltık Navlun Endeksi , dünyanın önde gelen 10 uluslararası brokerlik şirketinin 11 rota üzerindeki verilerine dayanılarak Baltık Fiyat Endeks Komitesince belirlenmektedir. Endeksler, gemi tipi ve boyutuna göre dünyadaki ana ticaret rotalarında oluşan navlunların belirli yüzdelere dahilinde ortalaması alınması suretiyle belirlenmektedir.

Fener ve tahlisiye ücretleri, Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü'nce verilen hizmetler karşılığı olarak, bir tarife kapsamında uygulandığından, navlun artışı ve azalışları ile ilgili değildir, dolayısıyla navlun ücretleri ile fener-tahlisiye ücreti arasında bir bağlantı yoktur.

Öte yandan, Türk limanlarının Akdeniz ve Karadeniz çanağındaki diğer ülke limanlarında alınan fener ücretleri ile mukayesesinde, Türkiye'nin sahil uzunluğunun Akdeniz ve Karadeniz' deki ülkelerin kıyı uzunluklarının üzerinde olduğunun görüldüğü, Ülkemiz sahillerinde 551 seyir cihazı mevcutken, İtalya'da 1146, Ukrayna'da 42, Suriye'de 7, Slovenya'da 24 seyir feneri mevcuttur.

Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü ülkemizin stratejik bir öneme sahip uluslar arası bir su yolu olan Türk Boğazlarında ve münhasır ekonomik bölgesinde seyir emniyetinden taviz vermeden çalışmalarını 1390 personel ile 7 gün 24 saat esası ile yerine getirmekte olup seyir emniyetini arttırmak amacıyla, öz kaynakları ile ilave cihazlar ve bunların bakım, tutum ve onarımlarıyla ilgili yeni yatırımlar yapmaktadır.

Anılan coğrafyadaki ülkeler ile ülkemizdeki toplam liman masraflarına ve fener başına alınan fener ücretine bakıldığında, ülkemizde alınan fener ve tahlisiye ücretlerinin daha düşük seviyelerde olduğu özellikle Yunanistan ve İtalya'da Fener ücretlerinin düşük gibi gözükse de toplam liman masraflarına bakıldığında Ülkemizden daha pahalı oldukları anlaşılmaktadır.

Her limanımız stratejik öneme sahip olup, bu çerçevede seyir emniyeti açısından, liman ayrımı yapılmadan hizmet verilmekte olup, her limanda fener ücreti alınmaması diye bir şey söz konusu değildir.

Ayrıca, Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü'nce; her ülkenin kendi özel şartlarından kaynaklanan gelişimi ve stratejilerinden kaynaklanan uygulama farklılıkları bulunduğu, ancak uluslararası ulaşım açık su yolu olan Türk Boğazlarından transit geçen tüm gemilerin sağlık pratikası yaptırmak ve Montrö Sözleşmesi hükümleri gereğince 'Sağlık Resmi' ödemek durumunda olduğu, bunun da ülkemizin uluslararası antlaşmalardan kaynaklanan bir egemenlik hakkı olduğu, diğer bir çok ülkede liman ücretlerinin tek otorite tarafından toplandığından limandaki kurumlar tek elden yönetildiğinden, alınan liman ücreti de tüm kurumların yekununu teşkil ettiği ve o ücretin detaylarının bilinmediği, ülkemizde ise sağlıkla ilgili tüm işlemler (Pratika, Gemi Sağlığı Muafiyeti, Medikal Sertifika, Patenta, Aşı Sertifikası.. vb.) için ücret talep edilmediği, Ortadoğu ve kuzey bölgelerinde 9 komşusu bulunan uluslararası kesişme yollarına uzanan ve bunun yanında Türk Boğazları gibi uluslararası geçiş yapılan su yolu olan ülkemizin bu özelliklerinin Avrupa ve komşu ülkelerde bulunmadığı, ülkemizin böyle bir risk durumuna göre sağlık uygulaması yapmasının doğal olduğu, 'Gemi Sağlık Resmi'nin ise Lozan Antlaşması ve Montrö Boğazlar Sözleşmesiyle uyum ve bütünlük arz ettiği hususları belirtilmiştir.

Ülkemizde uygulanmakta olan fener ücretlerini de kapsayan liman ücretlerinin hem düşük olması hem de yıllardan beri yolcu gemilerine uygulanan %20 indirim ilave olarak istenen ilave indirimlerin Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü'nün mali dengesini bozmaması, verilen hizmetler ve yatırımların aksatılmaması için fener ücretlerinde herhangi bir indirimin yapılması sözkonusu olmayıp, şartların değişmesi durumunda konu tekrar değerlendirmeye alınabilecektir.

Ayrıca, limanlarımıza yurtdışından gelen her gemiden, o yıl belirlenmiş resmi tarifeye göre net tonuna göre sağlık resmi bedeli alınmakta ve aynı gemiden daha sonra gittiği limanlarda sağlık resmi alınmamaktadır. Gemi Sağlık Resminden elde edilen gelirler, son yıllarda yükseltilmemiş tam tersine düşüş göstermiş, 2009 yılından itibaren ise kabotajda çalışan ve yolcu taşıyan gemilerin sağlık resmi ücretlerinde çok ciddi oranlarda indirimler yapılmıştır.